Халык җәүһәрләре

Халык зур ул, көчле ул, дәртле ул,
моңлы ул, әдип ул, шагыйрь ул.

Г.Тукай.

Гадәт булып киткән татар костюмы үзенең матурлыгы һәм зәвыклылыгы белән сәнгатебезнең кабатланмас үрнәге булып тора. Бербөтен һәм искиткеч гармонияле татар костюмында бер-берсен тулыландырып һәм баетып, кием кисү, туку, күптөрле чигү, зәркәнчелек һәм күн мозаикасы кебек сәнгать төрләре чатыла.

Костюмның алыштыргысыз атрибуты булып үсемлек бизәге рәвешендә алтынлап чигелгән баш киемнәре торган (түбәтәйләр һәм калфаклар). Гасырлар дәвамында алтын белән чигү Казанда һәм Казан артында "чәчәк атучы" һөнәрләрнең берсе булып саналган.

Күн мозаикасы сәнгате борынгы бабаларыбыздан мирас булып килгән һәм читек (итекләр) тегү белән шөгыльләнгән казан осталары ярдәме белән бүгенге көнгәчә сакланып калган. "Казан", "татар" буларак билгеле бизәүле читекләр Европаны үзенең оригинальлеге белән яулап алган һәм татар милли костюмының аерылгысыз өлешенә әйләнгән.

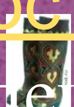

Безнең татар хатын-кызларыбызның да үз мәдхия-гимны, үз сурәт-туграсы бар. Ул-сөлге! Сөлге – гүзәл затларыбызның символы, татар хатын-кызының осталыгына һәйкәл.

Намазлык — өстендә намаз укыр өчен кулланылган җәймә.

Шәмаил

Шәмаил һәрбер мөселман гаиләсендә дә бар диярлек. Ул - безнең дини культурабыз белән бәйләнгән сынлы сәнгать әсәре. Шәмаилләрдә, матур орнамент, натюрморт яисә архитектура пейзажлары белән бизәлеп, Коръән сүрәләре бирелә.

Татар җыры...Ерак тарихлардан
Алып килә халык хәтерен.
Оялчан ул, инсафлы, ягымлы ул -
Үзе салмак, үзе әкрен.

Эмиль
Ал алъяпкыч челтәрле, илдә матур бетәрме?
Илдә матурлар бетәрме, җан сөйгәнгә җитәрме?
Кызлар:
Челтәр элдем читәнгә,җилфер –җилфер итәргә.
Егетләр:
Без килмәдек буш китәргә, килдек алып китәргә.
Кызлар:
Алын алырсыз микән, гөлен алырсыз микән?
Урталарга чыгып сайлап кемне алырсыз микән?
Егетләр:
Алларын да алырбыз, гөлләрен дә алырбыз,
Күңелебезгә кем ошаса, шуны сайлап алырбыз.

Эмиль:
Әй дусларым, дусларым, дусларым , бәгырләрем,
Яшь гомерләр ике килми, белегез кадерләрен.
Кызлар:
Челтәр элдем читәнгә,җилфер –җилфер итәргә.
Егетләр:
Без килмәдек буш китәргә, килдек алып китәргә.
Кызлар:
Ак алъяпкыч билләрдә, җилфердәми җилләрдә,
Егетләр:
Сандугачлар да сайрамый сез булмаган җирләрдә

Кызлар:
Челтәр элдем читәнгә,җилфер –җилфер итәргә.

Егетләр:
Без килмәдек буш китәргә, килдек алып китәргә.
Кызлар:
Алай да бергә – бергә, болай да бергә – бергә,
Егетләр:
Дуслар белән бергә булсаң, күгәрчен кебек гөрлә.
Бар да:
Алларын да алырбыз, гөлләрен дә алырбыз,
Күңелебезгә кем ошаса, шуны сайлап алырбыз.